

[Sandra Bartolović](#)

Šri, 14/10/2020 - 10:40

•

0

•

0

•

0

[Arhiva +](#)

•

•

•

[Sandra Bartolović](#)

Šri, 14/10/2020 - 10:40

•

•

•

[EU priznala: Nismo dovoljno učinili za Rome](#)

Europska komisija prošlog je tjedna objavila desetogodišnji za poboljšanje položaja Roma u Europi, s mjerljivim ciljevima i pozivom članicama da svake dvije godine izvještavaju o napretku.

EK navela je sedam ključnih područja na koje će se fokusirati u potpori Romima: jednakost, inkluzija, participacija, obrazovanje, zapošljavanje, zdravlje i stanovanje.

Za svako područje, Komisija je postavila nove ciljeve i preporuke zemljama članicama kako ih ostvariti, koji bi trebali poslužiti kao važan alat u nadgledanju progressa i osigurati da EU veći napredak u osiguranju vitalne potpore koju Romi koji žive u Uniji još trebaju.

Potpredsjednica za europske vrijednosti i transparentnost, Věra Jourová, izjavila je: “Iskreno, nismo učinili dovoljno u zadnjih deset godina da podupremo romsku populaciju u Europskoj uniji i to je neoprostivo. Mnogi se i dalje suočavaju s diskriminacijom i rasizmom i to ne možemo prihvatiti. Danas ponovno započinjemo s naporima da popravimo tu situaciju, s jasnim ciljevima i obnovljenom posvećenošću da u sljedećem desetljeću ostvarimo stvarne promjene“. Trajna diskriminacija 6,3 milijuna Roma u zemljama Europske unije ružan je ožiljak na europskoj savjesti, kazala je u Bruxellesu.

EK ne tolerira rasno odvajanje

Povjerenica za ravnopravnost, Helena Dalli, kazala je da, kako bi Europska unija jednakosti, moraju osigurati na milijuni Roma imaju jednak tretman, da su socijalno uključeni i da mogu sudjelovati u društvenom i političkom životu bez izuzetka. „S ciljevima postavljenim u Strategiji do 2030. godine očekujemo stvaran progres prema Europi u kojoj se Romi slave kao dio naših različitosti, sudjeluju u našim društvima i imaju mogućnosti u potpunosti doprinosti i imati koristi od političkog, društvenog i ekonomskog života u Europskoj uniji“, kazala je Dalli. „Za dosadašnju diskriminaciju nema isprike“, bila je nedvosmislena. Dalli je ocijenila da je anticiganizam poseban oblik rasizma i nesnošljivosti prema strancima koji još uvijek postoji u mnogim europskim društvima, naglasivši da se odbijanje Roma kriminalizacijom i marginalizacijom više ne smije tolerirati. Navela je i jednu studiju Agencije za temeljna prava (FRA) koja pokazuje da se čak 52 posto Francuza osjeća neugodno ako imaju susjede Rome.

U raspravi je istaknuti negativni primjeri Mađarske, Češke i Slovačke gdje su romska djeca segregirana i podučava ih se odvojeno od ostalih, s tim da je kvaliteta nastave lošija nego u redovnim školama, a Europska komisija je jasno poručila da se rasno odvajanje ne može tolerirati. U nizu zabrinjavajućih podataka izdvojeno je da je čak četiri petine romske djece ugroženo siromaštvom, dok nezaposlenost mladih Roma iznosi 62 posto u odnosu na deset posto kod ostalih mladih Europljana.

Navode se i drugi poražavajući podaci poput onoga iz jednog od istraživanja Agencije za temeljna prava da je oko 45 posto Roma u 2018. godini bilo diskriminirano na radnom mjestu, u trgovinama ili restoranima.

Budući da je namjera Komisije ostvariti potpunu jednakost Roma s ostalim članovima društva, do 2030. godine zadala si je cilj najmanje upola srezati postotak Roma koji su se susreli s nekim oblikom diskriminacije. Također, Komisija želi udvostručiti udio Roma koji podnose prijave kada dožive diskriminaciju.

Barem 95 posto Roma mora imati pristup vodovodu

Cilj je i barem upola srezati jaz siromaštva između Roma i opće populacije, a u istom omjeru namjerava smanjiti i jaz u vrtićkom odgoju i obrazovanju. Želja je Europske komisije i najmanje 50 posto smanjiti udio romske djece koja pohađaju segregirane osnovne škole, pogotovo u zemljama članicama sa značajnom romskom populacijom.

Također, među navedenim ciljevima EK predviđeno je najmanje upola srezati jaz pri zapošljavanju, a u istom postotku i spolne razlike kao uvjet za dobivanje posla. Zacrtno je cilj i smanjenje razlike u životnom vijeku između Roma i ostalih populacija barem za pola. Također, namjera je Bruxellesa barem za trećinu smanjiti razliku u neprimjerenom stanovanju te osigurati da najmanje 95 posto Roma ima pristup vodovodu i kanalizaciji.

Kako bi se ostvarili proklamirani ciljevi, od ljučnog je značaja da zemlje članice implementiraju adekvatne politike. Komisija će, najavljeno je, osigurati smjernice i donijeti listu mjera za zemlja članice kako bi ubrzale napredak jednakosti, inkluzije i participacije Roma. Smjernice i mjere uključivat će razvijanje sustav potpre za Rome žrtve diskriminacije, kampanje podizanja svijesti o Romima u školama, financiranje opismenjavanja, promoviranje zapošljavanje Roma u javnim institucijama i poboljšanja pristupa kvalitetnim medicinskim preglednima, kontrolama i planiranju obitelji za Romkinje.

Pred Europom dug put do postizanja jednakosti za Rome

Europska komisija pozvala je zemlje članice da do rujna iduće godine donesu nacionalne strategije i izvještavaju o njihovoj provedbi svake dvije godine i nadgledat će napredak prema ostvarenju navedenih ciljeva, uz istraživanja koja će provoditi Agencija za temeljna prava i informacije koje dobiva od civilnih udruga. Provest će se i dubinska srednjeročna analiza cjelovitog desetogodišnjeg plana.

Komisija navodi da, unatoč tomu što su u Europskoj uniji provedena neka unapređenja kada je riječ o položaju Roma, prvenstveno po pitanju edukacije, pred Europom je svejedno dug put do postizanja jednakosti za Rome. Marginalizacija je stalna i mnogi Romi se sustavno i svakodnevno suočavaju s kombinacijom nesrazmjerne diskriminacije, anticiganizmom i društveno-ekonomskim isključivanjem.

Komisija navodi da je „The new EU Roma Strategic Framework“ prvi izravni doprinos provedbi Akcijskog plana protiv rasizma 2020-2025 Europske unije i važan dio posvećenosti predsjednice Ursule von der Leyen Uniji jednakosti.

Politike vezane uz unapređenje jednakosti, inkluzije i participacije Roma primarno su odgovornost nacionalnih politika. Međutim, Europska unija ima važnu ulogu u donošenju političkih smjernica, koordinaciji akcija između zemalja članica, nadgledanju provođenja Strategije i napretka, osiguranju financijske potpore putem EU fondova i promoviranju i razmjeni dobrih praksi između zemalja članica, poručuju iz Komisije.

Tekst je financiran sredstvima Agencije za elektroničke medije u okviru javnog natječaja za poticanje kvalitetnog novinarstva. Dozvoljeno prenošenje uz objavu izvora i imena autorice

Romi u doba pandemije koronavirusa

Agencija za temeljna ljudska prava Europske unije (FRA) provela je istraživanje o položaju romske zajednice u doba pandemije koronavirusa, kojim dokumentira situacija među Romima i nomadima u 15 zemalja EU od 1. ožujka do 30. lipnja ove godine.

Najnoviji bilten Agencije pokazuje da su Romi i nomadi izrazito pogođeno pandemijom koronavirusa. Mnogi od njih izgubili su prihode, prenapučena domaćinstva i manjak sanitarija povećava im zdravstveni rizik, a online učenje je neizvedivo bez pristupa internetu. Usto, navodi FRA, diskriminacija i antiromska retorika su u porastu, naročito online. FRA stoga poziva političare u zemljama EU da se hitno posvete tom izazovu i pozovu institucije na bornu protiv ukorijenjenih predrasuda i diskriminacije.

„Koronavirus ne diskriminira, ali mjere u borbi protiv zaraze to čine. Suočeni sa sve striktnijom lockdownom, nedovoljnom socijalnom pomoć i ograničenim pristupom online školovanju, mnoge i nomadske romske zajednice ozbiljno su ugrožene pandemijom. Zemlje članice EU trebaju se suočiti s tim izazovom, osnažiti socijalnu inkluziju Roma i nomada, kako tijekom COVID-19 krize, tako i nakon nje“, izjavio je direktor FRA Michael O'Flaherty.

U najnovijem biltenu Agencije, u kojem se analizira utjecaj pandemije koronavirusa na Rome i nomade u EU kao glavni izazovi navode se lockdown jer su te zajednice izložene strogom lockdownu, čak i prije nego što je među njihovim pripadnicima potvrđena infekcija. Usto, što se stanovanja tiče, mnogi žive u kućanstvima s velikim brojem ukućana bez pristupa tekućoj vodi, što otežava i fizičku distancu i održavanje higijene, čime su Romi i nomadi u povećanom riziku od zaraze.

Zbog lockdowna, navodi se u biltenu, ulični prodavači i zaposleni na prekarnim ugovorima ostali su bez posla. Kako mnogi Romi i nomadi nisu bili dio formalne ekonomije prije pandemije ne mogu dobiti državne potpore ni socijalnu pomoć. Gubitak posla povećava siromaštvo i pothranjenost u tim zajednicama, koje su i prije pandemije bili na visokoj razini. U nekim zemljama, samo polovina Roma i nomada ima zdravstveno osiguranje, a kada zatraže zdravstvenu pomoć mnogi se suočavaju s diskriminacijom.

I prije pandemije većina romske i nomadske djece, rano su napuštala školovanje, a sada, mnogi nemaju ni internet ni kompjutore tako da ne mogu sudjelovati u online nastavi dok su škole zatvorene.

FRA upozorava da su tijekom pandemije govor mržnje i diskriminacija prema Romima i nomadima porasli, pri čemu ih se optužuje i za širenje virusa.

Agencija je pozvala zemlje članice da implementira mjere koje je 2013. godine preporučilo Vijeće EU, pri čemu posebno naglašava da Romi i nomadi moraju imati jednak pristup svim mjerama suzbijanja siromaštva, zapošljavanju i ostalim oblicima inkluzije. Usto, zdravstveno i obrazovno osoblje, angažirano u romskim zajednicama tijekom pandemije, mora imati adekvatne izvore i potporu kako bi pomogli osobama u potrebi, pogotovo otkako je broj inficiranih diljem EU u porastu. FRA upozorava i da se zemlje članice moraju boriti protiv predrasuda kojima su izloženi Romi i nomadi, pogotovo stoga jer su njihove zajednice percipirane kao rizik općoj zajednici iako su zapravo veći rizik za same sebe zbog uvjeta u kojima žive.

Istraživanje Agencije pokazalo je da si četvrtina Roma i nomada ne može priuštiti ni osnovne životne potrepštine poput grijanja ili zdrave hrane, čak i prije pandemije a svakodnevno su izloženi raširenoj diskriminaciji i zlostavljanju. Europska unije stoga najavljuje da će uskoro objaviti „EU strategiju za jednakost, inkluziju i sudjelovanje Roma“, s ciljem pronalaženje rješenja s kojima se Romi suočavaju.

EU objavila desetogodišnji plan koji ima za cilj Rome učiniti jednakim ostalim građanima u Uniji
Foto: HINA/ EPA/Zoltan Balogh HUNGARY OUT

-
-
-

Impressum

Forum.tm | Nakladnik: neprofitna udruga Dom kulture Zagreb | Adresa: Nova cesta 115, 10000 Zagreb | email: domkulturezagreb@gmail.com | Uredništvo: Dom kulture Zagreb

TKO? Neprofitna udruga Dom kulture **ŠTO?** Forum.tm, prostor za slobodne ljude i one koji to žele postati **KADA?** Jučer, danas, sutra **GDJE?** www.forum.tm **ZAŠTO?** Da bi stvari bile jasnije

[Veronika Rešković](#) dobitnica je nagrade "Marija Jurić Zagorka" za internetsko novinarstvo u 2014. godini, koju dodjeljuje Hrvatsko novinarsko društvo, za seriju tekstova objavljenih na Forum.tm-u.

Oleg Maštruko dobitnik je nagrade "SAP Božo Težak" za najbolji tekst s područja informatike i komunikacija u 2014. godini. Tekst ["Od Milanovićevih sastanaka po SAD-u korist bi možda mogle imati isključivo tvrtke koje posluju s državom"](#) objavljen je na Forum.tm-u.

Portal Forum.tm financijski podupire [Agencija za elektroničke medije](#)

Agencija za elektroničke medije
Agency for Electronic Media

